

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

*Mari Jose Unzetabarrenetxea
Lizarralde*

*Eibar,
Gipuzkoa
(1956)*

Aurkibidea

Biografia

Mari Jose Unzetabarrenetxea 1956an jaio zen Eibarren. Barrundi baserriko alaba bakarra, bizitza guztia bertan eman du. Bi seme-alaba ditu. Egunero plazara jaisten da baserriko produktuak saltzera. Maltzagan zegoen eta gaur egun desagertuta dagoen eskolan ikasi zuen eta bertako San Rafael ermitan egin zuen lehen jaunartzea. Ermita horren inguruko kontuak jasotzeko egin zitzaion elkarrizketa.

Zintak

EIB-697

- **Proiektua:** Eibarko ermitak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Gonzalez, Esti - Sapsootham, Itziar
- **Data:** 2020-07-20
- **Iraupena:** 95 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. San Rafael ermitan jaunartzea

- **Erref:** EIB-697/002
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:00:38. **Bukatu:** 00:02:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eraikuntza erlijiosoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:

Maltzagako San Rafael ermitan egin zuen jaunartzea eta igandetan bertara joaten ziren mezara. Bidezidorrak eta guridibideak erabiltzen zituzten.

2. Maltzagaren kokapen estrategikoa

- **Erref:** EIB-697/003
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:02:20. **Bukatu:** 00:05:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eraikuntza erlijiosoak
- Lanbideak » Trenbideko langileak

Laburpena:

<p>Maltzagako San Rafael ermita desagertuaren kokapena. Trenbideko-langileek eraiki zituzten ermita eta eskola. 80 bat ikasle zeuden, gehienak trenbideko langileen seme-alabak. Extremaduratik, Gaztelatik... etorri ziren.</p>
<p>

Transkripzioa

- Orduan, San Rafael, ezta?
- San Rafael.
- Nun zeguan?
- Zeguan, eeee...
- Ze "zeguan" esaten dot...
- Zeguan, bai, bai, orain ez dago ezer.
- Zeguan.
- Zeguan, hamendik Plaentxiara zoiazela, eskubitara, pasatzen dozu Delteco dago orain, errekoa, ta errekoa aldamenian Estaziñora jueteko eskillarak eta ranpa bat zeguan ta haretxen azpikaldian, errekoa kontrara, kamiñuan azpikaldian.
- Zeiñek egin zeban edo zuk horren berririk bai?
- Nik uste dot, nik uste dot, ferrobixuak egingo zebela, porke Maltzagan bizi zian ferrobixu pilla bat. Pilla bat bizi ziran, pilla bat familixa. Ein eben /eiben/ etxia, ez dakit ni zenbat bibienda eukiko zittuan, baiña pilla bat. Bertan Estaziñuan. Aldamenian eguan etxe haundi bat, gero aurrerao juanda beste... errekoa pasauta beste etxe bat eta... Orduan ferrobixuak bizi ziran baserrixetan be bai.
- Hainbeste ferrobixu eguan?
- Bai, bai, bai, bai, bai. Gu juaten giñan eskolara Maltzagan 40 bat neska eta 40 bat mutil, ta basarrikuak oso gutxi, ferrobixuak zian gehixenak.
- Eta zegaatik kontzentratzen ziran Maltzagan edo?
- Eske Maltzaga orduan oso inportatia zan. Gasteizera trena, Donostiara, Bilbokua... hortxe eitten eben kruzia danak, ta inportantia zan.
- Eta horrek ferrobixuok zer zian, bertako [...] ... zer motako...?
- Horrek etorri zian, ba, kanpotikan, eeee... buff, Extremaduratan, Castilatikan... Etorri zian hona, etxia emon etsen /emotzen/ hor eta gero ba...
- Eta lanbide bat, ez?
- Lanbide bat. Bai. Batzuk e... Klaro Maltzagan ez eguan ezer. Eguan trena ta eguan hori ta eurak eren, baiña ostian dendarikan ta ezer ez eguan. Eta batek eruaten eban ogixa eurenako eta, nahi baeban batenbatek erosi, ba... Adibidez, gure maistria izan zanak ogixa Maltzagan erosten eban. Eta gero, ba, uste dot periodikua be eruaten ebala iñoiz ta... Euretako batek.
- Euren artian pixkat...
- Bai, bai, bai, bai.
- Komunala egiten zebe, ezta, zeoze, alkarri laguntzeko. Bai, bai, bai.
- Esaten detsut: nik hamalau urtekin laga neban eskolia eta dia aurretiko gauzak, porke gu eskol... eskolia kendu ebenerako ya bastante zertuta eguan ferrobixuen zera.
- Ferrobixuen...
- Bai.
- ... harutz-honutz hori [...] esan nahi dozu.
- Bai, bai. Porke ya trena kendu zuten, ez dakit noiz kenduko zebe, Gasteizerako trena eta hori asko... kentzen hasi zian hortikan.
- Klaro, horrek bajau erain pixkatxo bat, ez? Horren, Maltzagan, garrantzixa be bai, ezta?
- Bai, bai. Ya laga zotsan izatiari kruze inportante bat eta...

3. San Rafael eguna

- **Erref:** EIB-697/005
- **Iraupena:** 0:04:04. **Hasi:** 00:08:35. **Bukatu:** 00:12:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Taberna giroa

Laburpena:

<p>San Rafael jaiak ospatzen ziren Maltzagan. Erromeria egoten zen. Kantina eta taberna zeuden eta taberna kanpoan egiten zen dantzaldia. Tabernan jende asko biltzen zen egunero eta geroak kendu zenean, zabalik iraun zuen urte batzuetan.</p>

Transkripzioa

- Jaixak edo, eitten zien? Bazeukan jai egunik?
- Bai, San Rafael eguna. Oin, ez idazu esan noiz zan e? oktubrian San Rafel?
- Septienbrian hogeita bederatzixan izan leike?
- Leikiena, leikiena. San Rafael eguna, bai. Eitten zan erromerixia eitten zan, edo zeoze egoten zan. Klaro, baiña gu harrapau giñuzen, ba, umiak. Umiak. Eta gero, ba, ez dakit noiz lagako otsen /lagakotzen/ eittiai
- Bai, aja, erromerixia gogoratzen dozu, ez?
- Bai, bai, bai, ez dakitt ee gu.. esaten dotsut gu...
- Bai, ondiñok erromerixia...
- Hasi gabe, hasi gabe ondiokan. Ondiokan... bai, bai, bai, bai.
- Klaro. Ta horrek asko esan gura dau horrek gauzok...
- Bai, hoixe.
- ... akorduan eukitzeko.
- Bai.
- Klaro, bai, bai, bai.
- Eta Maltzagan egongo zan, ba, gogoratzeko gauzak Maltzagako kantuan salduko zittuen ba karameluak eta horrek gauzok. Ostian, tabernia be bazeuan Maltzagan, Plazentzia aldera. Oin be han dau etxia
- Esan dozu dendarik ez, baiña orduan tabernia...
- Tabernia bai, tabernia bazeuan. Tabernia bazeuan.
- Eta zera hori, ez? erromerixia dakazu, taberna... diñot han egun horrena, San Rafael egun horretan edo...
- Han tabernian aurrian dantzia itten zan eta hor ya igual eukiko nittuan hamasei bat urte edo? Baiña ezin detsut, ezin detsut esan, ezin detsut / ezitsut/ esan...
- Dantzia ta ikusten dozu zeozer, ezta?
- Egon zala, behin juan giñala ta egon zala musikia ta zera, baiña ez, ezin detsut esan ezer garbirik.
- Bai, lasai.
- Ezer garbirik.
- Bai, bai, bai, ondo, ondo, ondo. E ze? Hortik aparte edo, zera eitten baziren edo, joko edo... hurrengo astian zeozer, repetiziñorik.edo ete zan edo...?
- Ez dakit.
- Eguna bera bakarrik gogoratzen dozu.
- Eguna bera bakarrikan, ez naiz gogoratzen ostian ezekin. - Ez?
- Ez.

- Bai bai. Ondo, ondo. Jende asko gogoratzen dozu hor? Zer zan, holako ermitta-gunak eta jendetsuak izaten zian?

- Ez dotsut.. ezin dotsut esan ze... Goizian izango zan jaixan mezia eta gero, ba, taberna ingurura. Klaro, hori juan zanian galtzen, ferrobiarixuak gutxitzen juan zianian, kantinakuak be jubilau ein zian, nausixak zian, laga ein eben. Eta tabernakua geldittu zan. Baiña... ezin detsut, ezin detsut / ezitsut/ esan.

- Tabernia, orduan, beranduaura arte...

- Bai, azkenengua, bai, bai, azkenengua tabernia.

- Eta nora etortzen zan tabernara jentia horra? Eibartik...? Ze hor trenak geratu eitten ziran?

- Trena, bai, bai, bai. Trenak eitten eban.

- Geratu eitten zan zati baten?

- Bai, bai, geldittu zati baten geldittu eitten zan.

- Zati baten.

- Eitten eban kruzia eta itxeitzen eben danak zertu artian. Eta egongo zan ba denpora bat egongo zan zertzeko. Eta jentia ba...

- Tranbordo moduan edo...

- Bai, edo autobusa hartzera edo batenbatek billa juateko edo zera, ba, egon, tabernan.

- Klaro, neguan, endemas, ezta? Ordua hotz haundixa eingo zeban.

- Errekonduan neguan hotz.

- Klaro! Klaro baietz, bai, bai. Errekia brabo etorriko zan gaiñera neguan...

- Bai, bai, neguan bai.

- Hor zer haundixa. Gero hortxe harutzatxuao, goratxuao, batzen da Eibartik datorrenakin?

- Bai, hortxe bertan, hortxe bertan dao errekiari zera.

- Bata...

- Bai, Eibartikan eta bestia Plazentziatik... hortxe bertan.

- Hortxe bertan eingo dau...

- Bai, ba, igual elixian pare inguruan. Ba! Hortxe. Kamiño azpitan, hortxe zertuko dia. Kamiñua pasau ta segiduan.

4. San Rafael ermitako abadeak eta eliz-barrutiko baserriak

- **Erref:** EIB-697/006
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 00:12:39. **Bukatu:** 00:15:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

<p>San Rafael ermitako abadea Azitainetik etortzen zen: Jon Etxabe, Felix Bergara... Ez zioten abadeari ezer ordaintzen. Maltzagako eskolara eta San Rafaelera joaten ziren baserriak aipatzen ditu.</p>

5. San Rafael ermitako elizkizunak gazteleraz eta latinez

- **Erref:** EIB-697/007
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:15:10. **Bukatu:** 00:17:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren jarrera

Laburpena:

<p>Igandero meza egoten zen San Rafaelgo ermitan. Sei urterekin egin zuen bertan Mari Josek jaunartzea. Dotrina gazteleraz eta elizkizunak latinez. Kantuak, gazteleraz.</p>

6. Dotrina eskolan jasotzen zuten

- **Erref:** EIB-697/008
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:17:50. **Bukatu:** 00:19:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

<p>Abadea eskolara joaten zen dotrina ematera. Liburua nolakoa zen deskribatzen du. Ostegun arratsaldetan konfesatu egiten ziren.</p>

Transkripzioa

- Guk eskola... zelan eskolara joaten zen abadia dotrinia ematera, erderaz, erderaz. Nik erderaz ikasi neban. Jope, ikasi neban gaiñera ixa buruz. "Catecismo" ta gogoratzen naiz zelan zan holan liburu txikitxo bat, zelan ikasi gendun.

- Akordatzen zara, ez dakit zelan zan, ez? zelan zan? Bai, liburutxo batzuk zian...

- Liburutxo bat zan. Hau baiño asko haundixaua ez zan, holakotxe bat eta holakotxe bat zabala ta holakotxe tamaiñokua.

- Misal modukua edo orazio...?

- Bai, liburu... igual kuaderno potolo baten bezelakua zan.

- Eta ze izaten zan eskola amaittu ta gero?

- Eee... etortzen zan, normalian, izaten zan ostegun arratsaldetan ordu bete edo edukitzen gendun abadiakin. Maistriak be erakusten oskun / erakustezkun/, eee! "Historia sagrada y Religión"... buo! hori zan asignatura bat. Baiña gero katezismua uste dot arratsaldetan etortzen zala abadia. Ta konfesatzera juaten giñan. "Primer viernes"ak eitten genduzen ta ostegunian konfesatzera.

- Pekatu mordo bat egongo zian, ezta?

- Pila bat, pila bat, buenoo!

- Ileran, ezta?

- Illaran, illaran. Beti berdiñak, porke...

- Asmau in bihar zeoze, ezta?

- Bai, bai bai, bai. "Zer in dozu?" ta ba. Juan in bihar ziñan ta, klar, desiatzen egoten ziñan juateko be bai.

- Bai?

- Bai, porke, klaro, eskolatikan urten itten zenduan ta juaten ziñan... kamiñua bat pasatzen zenduan ta bestekaldera, ta bueno.

- Eskursiñotxua, ezta?

- Eskursiñotxua, eskursiñotxua.

- Ta gauza diferentia.

- Diferentia, bai.
- Ze etxera etorri ta hamen zeregintxuak egongo ziran zain, ez?
- Hamen baeren zeregintxuak, beti egoten zan. Basarrixan beti dao. Edo lagatzen dozu edo segi eitten detsazu, ta beti dao.

7. San Rafael ermitan jaunartzea

- **Erref:** EIB-697/009
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:19:47. **Bukatu:** 00:22:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:

<p>San Rafaelen egin zuen jaunartzea. Oinez joan ziren baserritik eta Maltzagan jantzi zuen soinekoa. Oroigarriak egin zituzten, Castrillok ateratako argazkiekin. Bazkaria baserriko ganbaran egin zuten.</p>

8. Azitaingo ermitako kanpaiak

- **Erref:** EIB-697/010
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:22:16. **Bukatu:** 00:23:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:

<p>Maltzagako San Rafael ermitako kanpaiak ez ziren entzuten Barrundi baserritik, mendiak oztopo egiten zuelako. Azitaingo ermitako kanpaiak entzuten dituzte.</p>

9. Maltzagako eskola, autopista eraikitzeke eraitsia

- **Erref:** EIB-697/012
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:25:26. **Bukatu:** 00:26:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Hamalau urterekin eskola utzi zuen Mari Josek eta handik gutxira itxi eta bota egin zuten, autobidea eraikitzeke.

10. Igandero, San Rafaelera mezetara

- **Erref:** EIB-697/014
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:27:03. **Bukatu:** 00:29:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra

Laburpena:

<p>Mari Joserentzat mezetara joatea txango bat egitea bezalakoa zen eta gustura joaten zen auzoko lagunekin. Neskak eta mutilak, mezan banatuta egoten ziren. Eserleku luzeak zeuden. Ama mantelina beltzarekin joaten zen.</p>

11. Maltzagan jende asko bizi zen

- **Erref:** EIB-697/016
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:30:45. **Bukatu:** 00:33:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

San Rafaelgo ermita elizkizunetarako bakarrik erabiltzen zen. Maltzagan zer zegoen azaltzen du: baserriak, txaleta, eskola, ermita, trenbideko langileen etxe handia... Jende asko bizi zen.

12. Arrate Balleko gurdibidea eta andabidea

- **Erref:** EIB-697/017
- **Iraupena:** 0:03:58. **Hasi:** 00:33:55. **Bukatu:** 00:37:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

<p>Maltzagara eta Eibarrera jaisteko gurdibidea nolakoa zen. Maltzagan, Delteco dagoen lekuan, almazena zegoen eta bertara joaten ziren pentsu eta lasto bila. Gurdibidea maiz konpontzen zen auzolanean. Andabidea ("andia"), baserri albotik pasatzen zen.</p>

13. Gaubeilak baserrietan

- **Erref:** EIB-697/018
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:37:53. **Bukatu:** 00:40:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Hiletak

Laburpena:

Auzoko norbait hiltzen zenean, baserrian egiten zen gaubeila. Emakumeak hildakoa zaintzen eta gizonezkoak ardoa edaten. Bederatziurrena baserrian egiten zen.

14. Lanerako eta jai-egunetarako jantzi ezberdinak

- **Erref:** EIB-697/019

- **Iraupena:** 0:03:47. **Hasi:** 00:40:13. **Bukatu:** 00:44:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Orrazkerak

Laburpena:

<p>Lehen distantziak handiagoak ziren eta dena oinez egin behar zen. Botak eta katiuskak erabiltzen zituzten. Igandetarako eta jai-egunetarako soineko dotoreak zituzten. Baserrian arropa zaharrena erabiltzen zuten. Nolako orrazkerak izan zituen azaltzen du.</p>

15. Jaunartzeko oroigarriak

- **Erref:** EIB-697/020
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:44:00. **Bukatu:** 00:45:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:

<p>Jaunartzeko oroigarri bezala, katilu eta platertxo batzuk dauzka. Haiei buruz hitz egiten du.</p>

16. Trumoi eta oinaztuen kontrako sinesmenak

- **Erref:** EIB-697/021
- **Iraupena:** 0:04:21. **Hasi:** 00:45:35. **Bukatu:** 00:49:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Meteorologia
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

<p>Euria egiteko errogatibak ez ziren egiten San Rafaelen. Baserritar gutxi joaten zen bertara. Trumoi zegoenean, amamak kandelak piztu eta santuei errezatzen zien. Aitak leiho eta ate guztiak itxiarazten zituen, oinaztua etxean ez sartzeko. Urak eta aire-korronteek oinaztuak erakartzen zituztela sinesten zen / sinesten zuen jendeak. Elgoibarko San Pedro auzoko bati tximista belarritik nola sartu zitzaion kontatzen du.</p>

17. Mutilak akolito eta neskak garbiketetan

- **Erref:** EIB-697/023
- **Iraupena:** 0:01:49. **Hasi:** 00:51:22. **Bukatu:** 00:53:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Mutilak akolito lanetan ibiltzen ziren San Rafael ermitan. Neskek eta emakumeek eliza garbitzen eta apaintzen zuten. Mari Josek, beste emakume batzuekin batera, Azitaingo ermita garbitu eta atondu zuen bere seme-alaben jaunartzeetarako.

18. Maiatzeko loreak San Rafael ermitan

- **Erref:** EIB-697/026
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:55:21. **Bukatu:** 00:57:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Beste batzuk
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

Eskolara eta elizara loreak eramaten zituzten maiatzean. Eskolan, abestu egiten zuten. Maiatzeko loren kanta kantatzen du. Egunero kantatzen zuten hilabete guztian zehar.

19. San Rafaelen igandero erromeria

- **Erref:** EIB-697/029
- **Iraupena:** 0:02:47. **Hasi:** 00:57:53. **Bukatu:** 01:00:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eraikuntza erlijiosoak

Laburpena:

Baserritarrek San Rafael ermitari "Maltzako elizia" esaten zioten. Bere gurasoek Maltzagako erromerian ezagutu zuten elkar. Igandero egoten zen erromeria eta bere aita zen soinujolea. Gero, neska-laguntzera joaten zen Sorluzeraino.

20. Maltzagako eskola

- **Erref:** EIB-697/030
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 01:00:40. **Bukatu:** 01:03:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Arrate bailarako baserri guztietako seme-alabak Maltzagako eskolara joaten ziren. Baserriak aipatzen ditu. Eskolan ondo ikasi zuten. Irakaslea zorrotza zen.

21. Maltzagako irakaslea, emakume ahalduna

- **Erref:** EIB-697/031
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 01:03:50. **Bukatu:** 01:07:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikasgaiak eta ikasmateriala
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

<p>Maltzagako irakaslea Galiziatik etorria zen eta senarrarengandik bereizita zegoen. Emakumeen ahalduntzearen garrantzia transmititu eta irakatsi zien. Eskolan "Television Escolar" eta liburutegi bat jartzea lortu zuen, nesken formakuntza osatzeko. "Television Escolar" zer zen azaltzen du. Gai ezberdinak jorratzen ziren.</p>

22. Maltzagako eskolara, kuadrillan

- **Erref:** EIB-697/032
- **Iraupena:** 0:03:37. **Hasi:** 01:07:00. **Bukatu:** 01:10:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

<p>Maltzagako eskolan sukaldea zegoen. Eguraldi txarra egiten zuenean, bertan bazkaltzen zuten irakaslearekin. Etxeko zapatilekin egoten ziren eskolan eta mendiko botak su ondoan lehortzen uzten zituzten. Kuadrillan joaten ziren eskolara 5 urte zituztenetik.</p>

23. Osabaren heriotza: betiko lo

- **Erref:** EIB-697/034
- **Iraupena:** 0:03:03. **Hasi:** 01:12:02. **Bukatu:** 01:15:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:

<p>Etxean ez dira oso elizkoiak izan, baina ama eta amama elizara joaten ziren. Luto-jantziak eraman zituen amamak urte askotan, lehenengo anaiaren heriotzagatik eta gero senarragatik. Mari Josek bere osabaren heriotzaz hitz egiten du. Betiko lo zegoela esan zioten.</p>

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-09-19

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com